

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

AN ARDTEISTIMÉIREACTH 2010

**AISTRIÚCHÁN
AR SCÉIM MHARCÁLA**

EALAÍN

GNÁTHLEIBHÉAL

Ardteistiméireacht 2010 Ealaín Gnáthleibhéal

Comhdhéanamh Samhlaíoch nó Ábhar Neamhbheo Marcanna Iomlána 100

Féadfaidh na hiarrthóirí Comhdhéanamh Teibí a chur i láthair tar éis an rogha Comhdhéanamh Samhlaíoch nó an tÁbhar Neamhbheo. Aireofar ar na hábhair a fhéadfar a úsáid raon leathan páipéar agus meán lena n-áirítear peann luaidhe, graifít, gualach líníochta, dúch agus scuab, criáin, péint, cointé, etc. Beidh meascán de mheáin agus d'ábhair éagsúla inghlactha.

A	Léirmhíniú	20	<p>An méid a éiríonn leis an iarrthóir bunbhrí an sliocht tuairisciúil a léiriú agus a chur trasna bunaithe ar an tuiscint agus ar an míniú sa dearadh den Chomhdhéanamh Samhlaíoch nó de shocrú an Ábhair Neamhbheo.</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ráiteas an iarrthóra • an bhaint leis an sliocht tuairisciúil.
B	Comhdhéanamh	20	<p>An méid a cheapann agus a eagraíonn an iarrthóir spás déthoiseach.</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • na gnéithe i Comhdhéanamh Samhlaíoch nó Ábhar Neamhbheo a leagan amach ar bhealach pearsanta, dea-chothromaithe, comhchuí. • gnéithe ealaíne eagraíochta: spás dearfach agus diúltach, cothromaíocht, teannas, codarsnacht, scála etc • léargas an iarrthóra ar léiriúchán 2D a aistriú ar bhileog A2 ag coinneáil leis an sliocht tuairisciúil.
C	Gnéithe Ealaíne	20	<p>An méid a bhaineann an t-iarrthóir leas as gnéithe ealaíne chun léirmhíniú indibhidiúil agus freagra eispriseach a thabhairt ar an gceist roghnaithe.</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • úsáid as gnéithe ealaíne: líne, ton, cruth, foirm, uigeacht, dath • nuair a bhíonn sin beartaithe, an tslí a léiríonn an léiriúchán 2D daingne 3D trí aon mheán nó teicníc a úsáid (nó meascán den phéire), lena n-áirítear líne.
D	Freagra Cruthaitheach Pearsanta	20	<p>An méid a thugann an t-iarrthóir freagra uathúil agus pearsanta ar an gceist</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • stíl indibhidiúil an iarrthóra ó thaobh úsáid meáin agus ábhair mar fhreagra ar an gceist roghnaithe i ndáil leis an sliocht tuairiscithe. • na meáin, gnéithe eispriseach stíle.
E	An Saothar Críochnaithe	20	<p>An méid a léiríonn an t-iarrthóir oilteacht sna gnéithe teicniúla agus comhdhéanaimh a úsáidtear</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • scileanna teicniúla • scileanna i ndáil le spriocanna a chomhlíonadh • tionchar foriomlán an tsaothair chríochnaithe
	Iomlán	100	

Ardteistiméireacht 2010 Ealaín Gnáthleibhéal

Dearadh 100 Marc

Tá raon leathan páipéir agus meán lena n-áirítear peann luaidhe, gualach líníochta, dúch agus scuab, criáin, péint, cointé, etc inghlactha.

A	Léirmhíniú	20	<p>An méid a éiríonn leis an iarrthóir an sliocht tuairisciúil a shamhlú agus chomh maith agus a éiríonn leis/léi úsáid a bhaint as smaoineamh a thagann as chun togra deartha a fhorbairt do cheird ar leith.</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • léargas ginearálta ar láimhseáil na ceiste a roghnaítear: • an bhaint leis an gceist agus leis an sliocht tuairisciúil
B	Réamh-Bhileog (Forbairt)	20	<p>An méid a éiríonn leis an iarrthóir smaointe a fhorbairt</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • smaointe éagsúla a bhreithniú • anailís a dhéanamh ar smaointe • smaointe a mheas • smaointe a chur in iúl <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> • sceitsí agus sin amháin • nodaireacht ceadaithe • díreach ar an mbileog • caillfear marcanna trí chóipeáil dhíreach ón mbileog ullmhúcháin go dtí an réamh-bhileog. </div>
C	Gnóthú /Tuiscint ar/ ghnéithe teicniúla (Féach ar an gcairt leantach do cheirdeanna indibhidiúla)	20	<p>An méid a éiríonn le hiarrthóir na fadhbanna deartha atá intuigthe sa cheird/cheist roghnaithe a réiteach go físeach</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • oiriúnacht don cheist • breithnithe teicniúla
D	An togra deartha a chur i láthair	20	<p>An méid a éiríonn leis an iarrthóir an togra deartha a chur i láthair i bhfoirm atá oiriúnach</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • oiriúnacht an mheáin don togra/chur i láthair • cumas teicniúil sa mheán a roghnaítear agus na hábhair don chur i láthair.
E	Dearadh críochnaithe foriomlán/tabhairt chun críche an phróisis deartha	20	<p>An méid a léiríonn togra deartha an iarrthóra coincheapa pearsanta agus é/í ag cur i gcrích an phróisis deartha.</p> <p><u>Tagair dóibh seo a leanas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • tionchar foriomlán an tsaothair chríochnaithe • cáilíocht foriomlán an deartha • oilteacht sna gnéithe teicniúla agus comhdhéanamh a úsáidtear
	Iomlán	100	

Dearadh (ar lean)
Mionléiriú ar Chuid C den Scéim mharcála: Gnóthú/gnéithe teicniúla

<p>Ceist 1 – Litreoireacht agus Callagrafaíocht léiriú grafnóireacht/peannaireacht spásáil comhréiteach cothromaíocht</p>	<p>Ceist 2 – Gearradh Línóile agus Printéireacht líne/cruth/ uigeacht láidtreacht/soiléire forphriontáil comhréiteach cothromaíocht</p>
<p>Ceist 3 – Fabraic phriontáil patrún cruth teicnící: forphriontáil: cur i bhfeidhm dath comhréiteach cothromaíocht</p>	<p>Ceist 4 -- Broidnéireacht rogha na n-ábhar/meán/bonnachar plean maidir le hobair shnáthaide teicnící comhréiteach cothromaíocht</p>
<p>Ceist 5 -- Fíodóireacht uigeacht a léiriú plean na fíodóireachta ábhair/snáth comhréiteach cothromaíocht</p>	<p>Ceist 6 -- Potaireacht teicnící struchtúr feidhm/achomair glónrú/maisiú</p>
<p>Ceist 7 -- Puipéadóireacht feidhm/achomair cóimeáil ábhair carachtracht dráma</p>	<p>Ceist 8 --Leabharcheardaíocht ábhair ceangal/naisc íomhánna litreoireacht cóimeáil</p>
<p>Ceist 9 – Dearadh Fógraíochta - Póstaer leagan amach clógghrafaíocht grafaic dath</p>	<p>Ceist 10 -- Mionsamhlú agus Snoíodóireacht teicníc struchtúr ábhair feidhm/achomair críoch/solas</p>
<p>Ceist 11 – Seit Stáitse teicnící struchtúr feidhm tógáil</p>	

Is féidir na hábhair páipéir agus meán éagsúla a leanas a úsáid lena n-áirítear peann luaidhe, graifít, gualach líníochta, dúch agus scuab, criáin, péint, cointé, etc. Beidh meascán de mheáin agus d'ábhair éagsúla inghlactha

Staidiúir 1: Staidiúir ghearr (15 nóiméad) 20 marc: tá raon leathan cur chuige cuí don Ardleibhéal inghlactha lena n-áirítear líníochtaí gothaí tapaidh.

Tá cur in iúl an chomhthéacs cúlra inghlactha.

A	Comhdhéanamh	5	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> <ul style="list-style-type: none"> comhdhéanamh: úsáid na bileoige in iomlán; úsáid spás dearfach agus spás diúltach. freagra cruthaitheach pearsanta: ní mór iarracht a bhaint as an bhfíor iomlán sa staidiúir mar a luaitear ar an bpáipéar scrúdaithe.
B	Comhréir	5	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> <ul style="list-style-type: none"> cruinneas anatamaíoch na líníochta: caidreamh na gcodanna don iomlán.
C	Ton/Líne	5	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> <ul style="list-style-type: none"> úsáid as solas agus scáth sa mheán roghnaithe mar ghné dhílis den léiriú ar an bhfoirm tríthoiseach scáthú nó cáilíocht/meá líne; úsáid chruthaitheach den mheán.
D	Foirm/Méid	5	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> <ul style="list-style-type: none"> cur i láthair 2D de dhaingne 3D an choirp trí aon mheán nó teicníc nó meascán a úsáid, lena n-áirítear líne.
	Iomlán	20	

Staidiúir 2: Staidiúir Fhada (30 nóiméad): 30 Marc: staidéar níos mionsonraithe den chorp: ceann agus guaillí nó an fhíor in iomlán. Tá líníochtaí an-mhionsonraithe agus líníocht atá an-eispriseach inghlactha.

A	Comhdhéanamh	6	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> Comhdhéanamh; úsáid as spás diúltach, úsáid na bileoige in iomlán, tá cur in iúl an chomhthéacs cúlra inghlactha.
B	Comhréir	6	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> Cruinneas anatamaíoch na líníochta: (caidreamh na gcodanna don iomlán) den fhíor in iomlán nó an ceann agus guaillí/rogha leathfhíor mar a luaitear sa staidiúir; caithfear iarracht a dhéanamh tabhairt faoin bhfíor iomlán nó faoin gceann agus na guaillí.
C	Ton/Líne	6	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> Úsáid as solas agus scáth sa mheán roghnaithe agus sna hábhair roghnaithe mar ghné lárnach den líníocht. Líníocht líne as a leanann léirmhíniú indibhidiúil agus freagra eispriseach. Léirmhíniú indibhidiúil agus freagra eispriseach/roghnú pearsanta den ábhar agus den stíl meáin.
D	Foirm/Méid	6	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> Mar a mholann an cur i láthair 2D daingne 3D an choirp trí aon mheán nó teicníc nó meascán a úsáid, lena n-áirítear líne as a leanann léirmhíniú indibhidiúil agus freagra eispriseach.
E	Mionléiriú	6	<u>Tagair dóibh seo a leanas</u> Mar a chomhlíontar go mionsonrach gné/gnéithe den fhíor mar chuid lárnach den líníocht den fhíor iomlán nó den cheann agus na guaillí/rogha an leathfhíor mar a luaitear san staidiúir. Tionchar foriomlán an tsaothair críochnaithe. Mar a léiríonn an t-iarrthóir inniúlacht ó thaobh gnéithe teicniúla agus comhdhéanaimh chun freagra indibhidiúil pearsanta a chruthú.
	Iomlán	30	

Scéim Marcála na hEalaíne 2010: Stair agus Léirthuisicint na hEalaíne
ATGL M70

Roinn 1: An Ealaín in Éirinn		
Ceist 1	Miotalóireacht Réamh-Chríostaí na hÉireann	
A	Bunfheidhm	10
B	An tslí a ndearnadh agus a maisíodh an píosa	25
C	Ainmnigh agus sceitseáil saothar miotalóireachta Réamh-Chríostaí amháin eile	10
D	Sceitsí	5
		50

Ceist 2	Ardchros Mhaoine	
A	Bunfheidhm na hardchroise	10
B	Struchtúr agus maisiúchán	25
C	Ainmnigh agus sceitseáil Ardchros amháin eile	10
D	Sceitsí	5
		50

Ceist 3	Cailís Ardach	
A	Ainmnigh an píosa	10
B	Cur síos ar an Maisiúchán	10
C	Cuntas ar an tslí a ndearnadh í	25
D	Sceitsí	5
		50

Ceist 4	Foirgnimh Seoirseacha – James Gandon	
A	Ainm foirgneamh amháin a dhear Gandon agus déan cur síos air	20
B	Gné Sheoirseach thipiciúil a sceitseáil	10
C	Ainm agus cur síos ar Fhoirgneamh Seoirseach amháin eile	10
D	Sceitsí	10
		50

Ceist 5	Turrett Stairs- Burton	
A	Comhdhéanamh, Teicníc agus Dath	25
B	A bhfuil i gceist sa Phictiúr	10
C	Ainmnigh agus sceitseáil pictiúr fíorach eile le hEalaíontóir Éireannach	10
D	Sceitsí	5
		50

Ceist 6	Famine Group – Edward Delaney	
A	Comhdhéanamh, láimhseáil fíoracha agus mothú	25
B	Cad a léiríonn an dealbh?	10
C	Dealbh phoiblí amháin eile a ainmniú agus cur síos a dhéanamh uirthi	10
D	Sceitsí	5
		50

Ceist 7	Roghnaigh ealaíontóir amháin agus a c(h)uid saothair ón liosta	
A	Ainmnigh an saothar	10
B	Déan cur síos ar an saothar – ábhar an tsaothair, comhdhéanamh, teicníc agus bunábhair	25
C	Faisnéis ghinearálta faoin ealaíontóir	5
D	Sceitsí	10
		50

ROINN 2: EALAÍN NA HEORPA		
Ceist 8	Wilton Diptych	
A	Ábhar an tsaothair, comhdhéanamh, úsáid an datha	35
B	Faisnéis ghinearálta ar an Stíl Ghotach Idirnáisiúnta	10
C	Sceitsí	5
		50

Ceist 9	The Hunt – Uccello	
A	Ábhar an tsaothair, comhdhéanamh, dath agus peirspictíocht	35
B	Ainmnigh saothar eile de chuid Uccello a thaispeánann peirspictíocht agus déan cur síos air	10
C	Sceitsí	5
		50

Ceist 10	Michelangelo	
A	Ainm an tsaothair	5
B	Déan cur síos ar an saothar, ar ábhar an tsaothair, ar chomhdhéanamh, ar bhunábhair agus ar theicníc	25
C	Faisnéis ghinearálta faoi Michelangelo	10
D	Sceitsí	10
		50

Ceist 11	Ilroghnach	
A	Déan cur síos ar an saothar a roghnaigh tú, ar ábhar an tsaothair, ar chomhdhéanamh/stíl, ar an meán agus ar dhath	30
B	Faisnéis ghinearálta faoin ealaíontóir a roghnaigh tú	10
C	Sceitsí	10
		50

Ceist 12	Impriseanachas	
A	Ainm an Phictiúir agus an Ealaíontóra	10
B	Ábhar an tsaothair, comhdhéanamh, dath agus solas	20
C	Faisnéis ghinearálta ar Impriseanachas	10
D	Sceitsí	10
		50

Ceist 13	Girls on a Jetty - Munch	
A	Déan cur síos ar an saothar – ábhar an tsaothair, comhdhéanamh, dath agus mothú	35
B	Ainmnigh saothar eile de chuid Munch agus déan cur síos air	10
C	Sceitsí	5
		50

Ceist 14	Osréalachas	
A	Ainm an phictiúir agus an ealaíontóra	10
B	Déan cur síos ar an bpictiúr – ábhar an tsaothair, comhdhéanamh, dath	20
C	Faisnéis ghinearálta faoin Osréalachas	10
D	Sceitsí	10
		50

Roinn 3: Léirthuisicint Ghinearálta		
Ceist 15	Cuairt a thabhairt ar Ghailearaí	
A	Ainmnigh an Gailearaí/an Músaem/ an tIonad Ceardaíochta	5
B	Déan cur síos ar an tslí ar cuireadh an saothar ar taispeáint	25
C	Déan cur síos agus pléigh ar an saothar ab fhearr leat	10
D	Sceitsí	10
		50

Ceist 16	Málaí agus Cásanna do Ríomhairí Glúine	
A	Déan cur síos agus plé ar mhálaí – stíl/bunfheidhm, bunábhair, déantús/marthanacht	30
B	Cé acu is fearr dar leatsa agus cén fáth?	10
C	Sceitsí	10
		50

Ceist 17	Pacáistiú	
A	Déan cur síos agus plé ar thréithe – cruth, úrnuacht/éagoitinne, stíl	30
B	Cúiseanna a bhféadfadh siad a bheith ina míreanna a bhaileofaí	10
C	Sceitsí	10
		50

Ceist 18	Bróisiúir Bholscaireachta	
A	Ainmneacha dhá áit spéisiúla áitiúla a d'fhéadfaí a chur san áireamh	10
B		30
C	Cén fáth a bhféadfadh na háiteanna atá ainmnithe spéis daoine a mhúscailt?	10
	Sceitsí	
		50

Ceist 19	Staidiamáí	
A	Buntáistí agus míbhuntáistí a chruthaíonn staidiamáí go háitiúil - ceolchoirmeacha/comhdhálacha, líonra bóithrí, gnéithe ó thaobh amhairc de, tírdhreachú.	25
B	Saoráidí do chompord agus sábháilteacht níos fearr don lucht féachana	15
C	Sceitsí	10
		50

Ceist 20	Scannán	
A	Plé ar scannán agus cur síos ar theicnící scannánaíochta – láthair/seiteanna scannáin, feisteas/smidiú, éifeachtaí speisialta, obair cheamara	35
B	Seánra scannáin agus cuntas achomair ar an seánra	5
C	Sceitsí	10
		50

Ceist 21	Póstaer	
A	Pléigh na gnéithe dearaidh – comhdhéanamh, íomháineachas, dath, litreoireacht	30
B	Tabhair sampla de cheann a n-éiríonn go maith leis agus tabhair na fáthanna leis	10
C	Sceitsí	10
		50